

Stanowisko
III FORUM PRZEMYSŁU ENERGETYKI SŁONECZNEJ

w sprawie roli termicznej energetyki słonecznej
w krajowym Planie działań w zakresie energii z odnawialnych źródeł energii

Niepołomice, 19 maja 2010 r.

Uczestnicy III Forum Przemysłu Energetyki Słonecznej pt. „Nowe możliwości i wyzwania do 2020 roku” z zainteresowaniem przyjęli informacje Ministerstwa Gospodarki nt. energetyki słonecznej w „Krajowym planie działań na rzecz energii ze źródeł odnawialnych”. Z nieukrywanym uznaniem dostrzeżono wolę Ministerstwa Gospodarki do odejścia od bardzo sceptycznej wobec energetyki słonecznej prognozy zaopatrzenia w paliwa i energię w „Polityce energetycznej Polski do 2030 roku”. Różnica pomiędzy dotychczasową prognozą „Polityki energetycznej Polski do 2030 roku”, a scenariuszem „maksymalnym” zaprezentowanym przez Ministerstwo Gospodarki wynosi w przeliczeniu ponad 15,5 mln m² kolektorów słonecznych, co jest odpowiednikiem ponad pół miliona ton ekwiwalentu ropy naftowej energii w 2020 roku.

Uczestniczący w Forum przedstawiciele Panelu Producentów Urządzeń i Instalatorów Systemów Energetyki Słonecznej zwanego Panelem „20 x 2020” ze szczególnym uznaniem przyjęli fakt, że ich wspólna deklaracja z września 2009 roku stwierdzająca, że w Polsce istnieją odpowiednie moce wytwórcze i zaplecze organizacyjne do wyprodukowania, dostarczenia na polski rynek oraz zainstalowania 20 mln m² systemów słonecznych do 2020 roku, znalazła odzwierciedlenie w tzw. scenariuszu „maksymalnym” Ministerstwa Gospodarki, mówiącym że do roku 2020 będzie zainstalowanych w Polsce do 2020 roku minimum 19,2 mln m² kolektorów słonecznych.

Z nieukrywanym uznaniem Uczestnicy Forum przyjęli skierowany do nich list Ministra Środowiska – Pana Profesora Andrzeja Kraszewskiego, w którym potwierdzona została wola Ministerstwa Środowiska do zapewnienia systemu ciągłego wsparcia dla energetyki słonecznej w najbliższych latach i szybkiego uruchomienia przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej nowego programu dopłat do spłat rat kapitału kredytów bankowych adresowanego do osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych. Za niezwykle cenny i pozwalający obywatelom na szersze spojrzenie na problem promocji energetyki słonecznej i szerzej – odnawialnej, uczestnicy Forum przyjęli fragment listu w którym Minister Środowiska podkreśla, że wsparcie udzielane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej to nie tylko koszt dla budżetu państwa, ale przede wszystkim element stymulacji inwestycji i poprawy koniunktury gospodarczej wpisany w rządowy, anty kryzysowy „Plan stabilności i rozwoju”. W odbiorze Uczestników Forum, stwierdzenia te są konkretnym wsparciem Ministra Środowiska dla realizacji odważnego scenariusza, realnego, ale dającego najwięcej korzyści.

Szczegółowe zestawienie dotychczasowych scenariuszy rozwoju energetyki słonecznej w relacji do najnowszych propozycji Ministerstwa Gospodarki przedstawiono wraz z ich omówieniem w załączniku 1 do niniejszego Stanowiska. Pozostają jednak wątpliwości który ze trzech scenariuszy Ministerstwa Gospodarki; minimalny, optymalny i maksymalny, stanie się ostatecznie formalną prognozą zaakceptowaną przez cały Rząd RP. Rozbieżności pomiędzy scenariuszami przedstawionymi przez Ministerstwo Gospodarki są bardzo duże i dalej nieznanym jest ostateczne rozstrzygnięcie, który z nich stanie się oficjalną prognozą i elementem krajowego „Planu działań na rzecz energii ze źródeł odnawialnych”.

Uczestnicy III Forum Przemysłu Energetyki Słonecznej,

biorąc dodatkowo pod uwagę ostatecznie ustalenia III Forum, mówiące o kontynuacji trendów wzrostowych krajowej energetyki słonecznej także w trudnym dla gospodarki 2009 r., w którym:

- zainstalowano 144 000 m² kolektorów słonecznych o przeliczeniowej mocy cieplnej przekraczającej 100 MW, przy niezwykle wysokim, stabilnym tempie wzrostu rynku krajowego w całej dekadzie sięgającego 43% rocznie i osiągając łącznie 360 MW mocy zainstalowanej,

- udział Polski w rynku kolektorów słonecznych w UE wzrósł z 2 % w 2008 roku do 3% w 2009r.
  - sektor energetyki słonecznej eksportuje dodatkowo, ok. 50% wolumenu rynku krajowego
- a także fakt, że realizacja maksymalnego scenariusza, w pełni zgodnego z postulatami Panelu „20 x 2020”, pozwoliłoby na:
- uzyskanie ponad 6% udział energii słonecznej w realizacji minimalnego - łącznie dla wszystkich odnawialnych źródeł energii w Polsce - 15% celu (ok. 1% w zużyciu energii finalnej w Polsce) w 2020 roku, a także pozwoliłoby na wypracowanie przez Polskę bezpiecznej nadwyżki,
  - możliwość uzyskania w 2020 roku więcej niż 15% udziału energii z odnawialnych źródeł energii w bilansie zużycia energii finalnej, a tym samym możliwość transferu – sprzedaży w ramach umów międzyrządowych - polskich nadwyżek statystycznych (powyżej 15%) oraz ew. możliwości bezpośredniego uczestniczenia producentów ciepła z energii słonecznej w europejskim rynku w postaci tzw. „gwarancje pochodzenia” energii z odnawialnych źródeł energii,
  - przy utrzymaniu trendu nadwyżki eksportu nad importem urządzeń na zbliżonym do obecnego poziomie w 2020 roku można byłoby zapewnić dodatkowe przychody z eksportu rzędu 25-30 mld zł i znaczącą poprawę bilansu płatniczego,
  - dalszy rozwój przemysłu i stworzenie z energetyki słonecznej termicznej polskiej specjalności oraz zaangażowanie jej rozwój setek tysięcy obywateli i firm oraz zdjęcie z państwa i podatnika części kosztów wdrażania Pakietu klimatycznego UE w Polsce
  - stworzeniem 40 000 dodatkowych miejsc pracy i redukcję emisji CO₂ o 2.8 mln. ton.

postulują aby:

scenariusz „maksymalny” Ministerstwa Gospodarki i jednocześnie scenariusz bazowy Panelu „20x2020” rozwoju termicznej energetyki słonecznej stał się ostateczną prognozą w „Krajowym planie działań na rzecz odnawialnych źródeł energii”. Takie rozwiązanie pozwala wykorzystać potencjał i osiągniętą już masę krytyczną rozwoju krajowego sektora termicznej energetyki słonecznej w celu budowania na niej polskiej specjalności w UE i tworzenia podstaw rozwoju w kraju energetyki zdecentralizowanej, rozproszonej, łatwiejszej i tańszej w realizacji w obecnych uwarunkowaniach finansowych, opartej na partycypacji społecznej i zaangażowaniu obywateli,

zachęcają Rząd RP aby:

przyjąć o 2% procentowe wyższy cel dla Polski niż wymagane minimalny 15% cel, gdyż nie tylko energetyka słoneczna termiczna, dostępna obecnie praktycznie dla każdego i będąca liderem małoskalowych technologii może mieć swój nieuwzględniany dotychczas wkład w realizacji krajowych celów na 2020 rok, ale także dostrzeżone przez Ministerstwo Gospodarki słoneczne systemy fotowoltaiczne i inne technologie małej skali mogą pójść tą samą drogą. Ich indywidualni użytkownicy, a nie tylko tak jak dotychczas inwestorzy korporacyjni, mogą znacząco wesprzeć Rząd RP w realizacji zobowiązań i przekształcaniu energetyki w bardziej zrównoważoną i bezpieczną dla państwa i obywatela.

oraz apelują do Rządu RP o dostosowywanie do ww. celów i prognoz konkretnych, jak najbardziej efektywnych instrumentów wsparcia i pilne przedstawienie do konsultacji społecznej.

Ponadto:

Panel „20 x 2020” deklaruje gotowość do wskazania najpoważniejszych mankamentów obecnego systemu wsparcia energetyki słonecznej i monitorowania wdrożenia „Krajowego planu działań na rzecz energii ze źródeł odnawialnych” w zakresie energetyki słonecznej;

Uczestnicy III Forum Przemysłu Energetyki Słonecznej, podejmując na Forum wysiłek szerokiej współpracy i integracji w ramach sektora energetyki słonecznej zachęcają przedstawicieli innych bliźniaczych sektorów – reprezentantów rynku małoskalowych technologii energetyki odnawialnej, jak np. małych elektrowni wiatrowych, geotermalnych pompy ciepła, małych kotłów na pelety,

mikrobiogazowni, małych elektrowni wodnych itp. do ich współdziałania na rzecz aktywnej promocji energetyki rozproszonej oraz obywatelskiego, jako najbardziej efektywnego i zrównoważonego środowiskowo sposobu wdrożenia nowej dyrektywy o promocji stosowania odnawialnych źródeł energii.

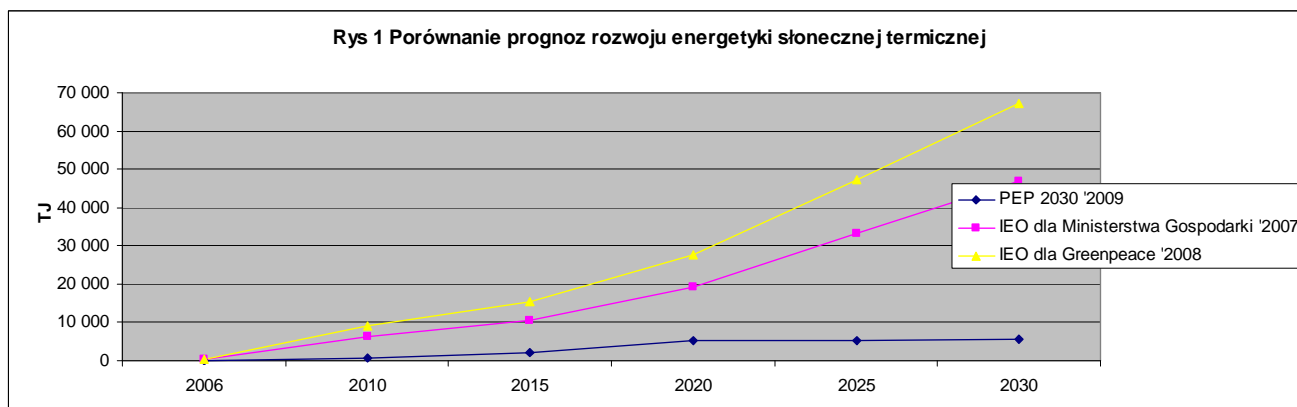
Załącznik do stanowiska **III FORUM PRZEMYSŁU ENERGETYKI SŁONECZNEJ**

w sprawie roli termicznej energetyki słonecznej w krajowym „Planie działań w zakresie energii z odnawialnych źródeł energii”

Materiał informacyjny

W „Polityce energetycznej Polski do 2030 roku” (PEP 2030) z 2009 roku przewidziano, że w 2020 roku będzie zainstalowanych w Polsce jedynie niecałe 3,8 mln m² kolektorów i że do 2030 roku liczba ta w zasadzie nie wzrośnie (jedynie do ok. 4,1 mln m²). Wobec tak konserwatywnego podejścia do możliwości rozwoju energetyki słonecznej termicznej w 2009 roku zostały wyrażone zastrzeżenia zarówno przez uczestników ubiegłorocznego II Forum Przemysłu Energetyki Słonecznej oraz przez Panel Producentów i Instalatorów Systemów Termicznej Energetyki Słonecznej (Panel 20 x 2020), wskazujące na wcześniejsze niedocenywanie przez Rząd energetyki rozproszonej, „zielonego” ciepła, a w tym w szczególności energetyki słonecznej, której możliwości przez wiele lat były znacząco niedoszacowane.

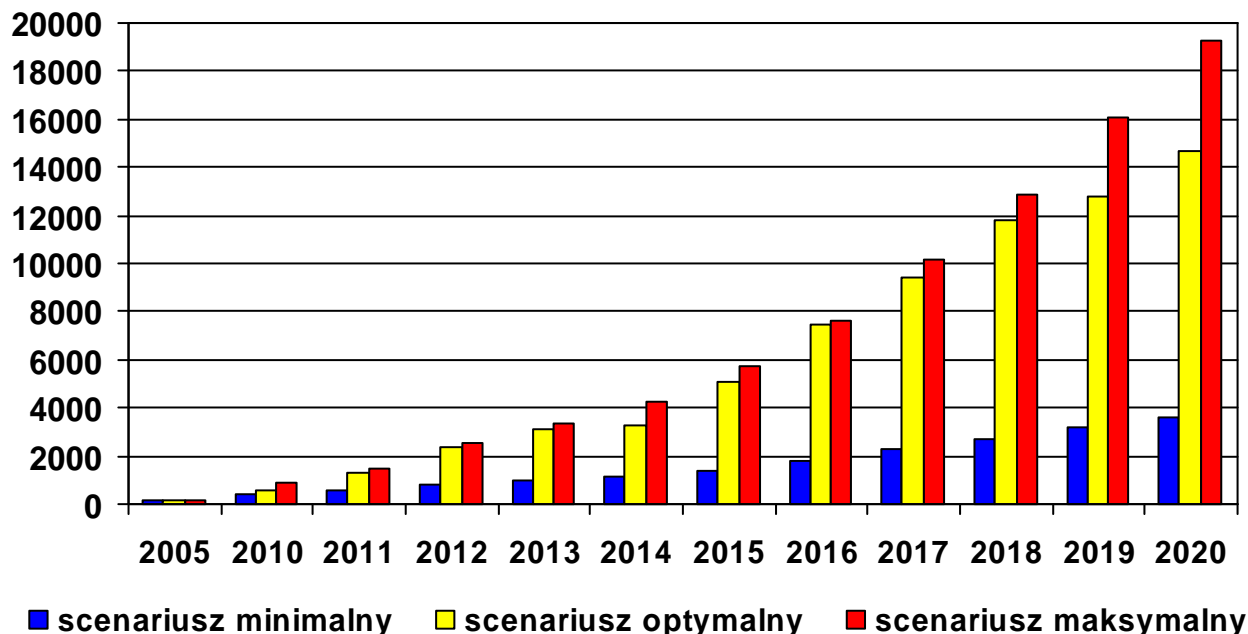
Rys. 1 zastawia ze sobą różne scenariusze dyskutowane wcześniej w środowisku energetyki słonecznej z dotychczas jedyną oficjalną prognozą rządową jaką jest PEP 2030 z 2009 r.

Wykres przedstawia znaczące rozbieżności pomiędzy prognozą PEP 2030 (dolna linia) a innymi scenariuszami rozwoju energetyki słonecznej opracowaniami m.in. dla Ministerstwa Gospodarki w ekspertyzie „Możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii do 2020 roku” z 2007 roku (linia środkowa oznaczona „IEO dla Ministerstwa Gospodarki ‘2007”) oraz długookresowym scenariuszem *Energy [R]evolution* Instytutu Energetyki Odnawialnej i niemieckiego Centrum Badan Kosmicznych DLR dla Greenpeace Polska z 2008 roku (górna linia oznaczona „IEO dla Greenpeace ‘2008”)

Rys. 2 przedstawia scenariusze rozwoju termicznej energetyki słonecznej zaprezentowane przez Ministerstwo Gospodarki na III Forum przemysłu energetyki słonecznej. Ministerstwo rozważa trzy scenariusze: 1) „minimalny” (najbardziej zbliżony) do PEP 2030, 2) optymalny (zbliżony do ekspertyzy pt. „Możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii do 2020 roku” Instytutu Energetyki Odnawianej dla Ministerstwa Gospodarki z 2007 roku) oraz 3) „maksymalny” który w zasadzie w 100% odpowiada scenariuszowi w opracowaniu „Wizja rozwoju energetyki słonecznej termicznej w Polsce wraz z planem działań do 2020 r.” zatwierdzonemu i promowanemu jako najlepszy dla Polski przez Panel „20x 2020”.

Rys. 2 Porównanie scenariuszy rozwoju powierzchni kolektorów słonecznych w perspektywie do 2020 r. [tys. m²] wg Ministerstwa Gospodarki (prezentacja na III Forum Przemysłu Energetyki Słonecznej w Niepołomicach)

Rys. 3 przedstawia syntetycznie zestawia ze sobą najnowsze ww. scenariusze Ministerstwa Gospodarki opracowane na potrzeby „Krajowego planu działań na rzecz energii ze źródeł odnawialnych” zaprezentowane 19 maja 2010 r. na III Forum Przemysłu Energetyki Słonecznej” z wcześniejszymi scenariuszami z lat 2007-2009 dyskutowanymi na II i III Forum Przemysłu Energetyki Słonecznej”, w tym ze scenariuszem zatwierdzonym i promowanym Panel 20 x 2020” wraz z deklaracją o potencjale i gotowości przemysłu instalatorów do zainstalowania w Polsce do 2020 roku 20 mln kolektorów słonecznych. Liczby na górze słupków podają przewidywania co do powierzchni kolektorów słonecznych, w tys. m², jakie mają być zainstalowane w Polsce w 2020 r.

